महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था,जळगाव
गट क्र.१८३/२, १८४, अजिंठा मार्ग, चिंचोली शिवार,चिंचोली, ता.जि.जळगाव
E-mail: diecpdjalgaon@maa.ac.in /dietjalgaon@gmail.com

जा.क्र./जि.शि.प्र.सं.जल./स्पर्धा नियोजन/फोटोग्राफी/२०२५/३१५ दि. २९/१०/२०२५

प्रति,

मा. प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था (सर्व)
प्रशासन अधिकारी, मनपा/नपा. (सर्व)

विषय : फोटोग्राफी स्पर्धा नियमावली सादर करणेबाबत....

संदर्भ : १. मा. संचालक, राज्य शैक्षणिक संशोधन आणि प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे यांचे पत्र क्र. साव्यावि/राशैसंवप्रप/शिक्षक स्पर्धा/२०२५-२६ दिनांक १०.१०.२०२५

२. मा. संचालक, राज्य शैक्षणिक संशोधन आणि प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे यांचे पत्र क्र. साव्यावि/राशैसंवप्रप/शिक्षक स्पर्धा/२०२५-२६ दिनांक १७.१०.२०२५

३. मा. संचालक, राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे यांचे दि. २८.१०.२०२५ रोजीच्या ऑनलाइन बैठकीमधील सूचना.

उपरोक्त संदर्भिय विषयान्वये कळविण्यात येते की, राज्यातील राज्य मंडळाच्या अधिनस्त असणा-या सर्व शासकीय, स्थानिक स्वराज्य संस्था, अनुदानित, अंशतः अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांतील शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी, DIET मधील अधिकारी, कर्मचारी तसेच शिक्षण विभागाच्या पर्यवेक्षीय यंत्रणेतील अधिकारी कर्मचारी यांच्यामध्ये शैक्षणिक, प्रशासकीय कौशल्य वृध्दिंगत करणे, त्यांच्यात समन्वय, सहकार्य व स्पर्धात्मकतेची भावना निर्माण करणे तसेच त्यांच्या डिजिटल, भाषिक व सादरीकरण कौशल्यांना चालना देण्याच्या उदृशाने केंद्र, तालुका, विभाग व राज्यस्तरावर या विविध स्पर्धाचे आयोजन शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ पासून करण्यात येत आहे. एकूण ४३ स्पर्धांपैकी फोटोग्राफी स्पर्धेचे राज्यस्तरीय आयोजनाची जबाबदारी जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, जळगाव यांचेकडे देण्यात आलेली आहे. सदर फोटोग्राफी स्पर्धेची नियमावली सादर करण्यात येत आहे.

सोबत : फोटोग्राफी स्पर्धा नियमावली

आपला विश्वासू

(डॉ.अनिल झोपे)
प्राचार्य
जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, जळगाव

प्रतिलिपी :

१. मा. संचालक, राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे यांना माहितीस्तव सबिनय सादर
२. मा. मुख्य कार्यकारी, अधिकारी जिल्हा परिषद, जळगाव यांना माहितीस्तव सविनय सादर
३. मा. शिक्षण उपसंचालक, सर्व विभाग, महाराष्ट्र राज्य यांना माहितीस्तव सविनय सादर
४. शिक्षणाधिकारी (प्राथ/माध्य/योजना) जि.प. (सर्व) यांना योग्य त्या कार्यवाहीस्तव अग्रेषित
५. गटशिक्षणाधिकारी, (सर्व) महाराष्ट्र राज्य यांना योग्य त्या कार्यवाहीस्तव अग्रेषित

फोटोग्राफी स्पर्धा नियमावली

प्रस्तावना

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण (NEP 2020) व राष्ट्रीय व राज्य अभ्यासक्रम आराखड्याच्या (NCF/SCF) पार्श्वभूमीवर दृश्य माध्यमांचा शिक्षणात प्रभावी वापर आवश्यक ठरत आहे. फोटोग्राफीसारख्या अभिव्यक्ती माध्यमातून शिक्षक, अधिकारी व कर्मचाऱ्यांमध्ये सर्जनशीलता व अभिव्यक्ती कौशल्य विकसित होते त्याचबरोबर शिक्षण अधिक प्रभावी, आनंददायी व विद्यार्थीनिष्ठ होण्यास मदत होते. याशिवाय भारतीय संस्कृती, मूल्य, संवेदनशीलता यांचे दृश्यमाध्यमातून प्रस्तुतीकरण शक्य होते.

स्पर्धेचे शीर्षक

शिक्षक व अधिकारी/कर्मचारी यांच्यासाठी फोटोग्राफी स्पर्धा २०२५

सहभागी स्पर्धक

राज्यातील राज्य मंडळाच्या अधिनस्त असणाऱ्या सर्व शासकीय, स्थानिक स्वराज्य संस्था, अनुदानित, अंशतः अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांमधील शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचारी, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्थेमधील अधिकारी, कर्मचारी तसेच शिक्षण विभागाच्या पर्यवेक्षीय यंत्रणेतील अधिकारी, कर्मचारी यांच्यासाठी सदर स्पर्धा खुली आहे.

विषय

१. भारतीय संस्कृती
२. शिक्षण आणि संवेदनशीलता
३. आनंददायी शिक्षण

स्पर्धेचे नियम

१. राज्यातील राज्य मंडळाच्या अधिनस्त असणाऱ्या सर्व शासकीय, स्थानिक स्वराज्य संस्था, अनुदानित, अंशतः अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांमधील शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचारी, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्थेमधील मधील अधिकारी, कर्मचारी तसेच शिक्षण विभागाच्या पर्यवेक्षीय यंत्रणेतील अधिकारी, कर्मचारी यांच्यासाठी सदर स्पर्धा खुली आहे.
२. प्रत्येक सहभागी फक्त एक छायाचित्र सादर करू शकतो.
३. छायाचित्राचा आकार ८*१२ (Inch) असावा.
४. स्पर्धकाने छायाचित्र स्वत: काढलेले असावे.
५. छायाचित्रण स्पर्धेत सहभागी झालेल्यांनी वापरलेल्या कॅमेरा व settings चे तपशील द्यावे.
६. स्पर्धकांना कुठलाही कॅमेरा वापरण्याची मुभा आहे तसेच सहभागींना त्यांच्या सेलफोन किंवा मोबाईल फोनचा वापर करुन छायाचित्रण करण्याचे स्वातंत्र्य आहे.
७. छायाचित्र १० ऑक्टोबर २०२५ ते प्रत्यक्ष स्पर्धेच्या आयोजन तारखेपर्यंतच्या कालावधीत काढलेले असावे.
८. छायाचित्राचे शीर्षक, छायाचित्र कुठे काढले याचे ठिकाण, छायाचित्रकाराचे नाव शीर्षकात नमुद करावे.

९. छायाचित्र पुर्नवापराचा अधिकार राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे यांचेकडे राखीव असतील.
१०. स्पर्धक एकच छायाचित्र स्पर्धेसाठी पाठवू शकतात.
११. सादर केलेले छायाचित्र या पूर्वी कोठेही प्रकाशित झालेले नसावे.
१२. छायाचित्राला शीर्षक देणे बंधनकारक आहे.
१३. स्पर्धेत भाग घेण्यासाठी २८ ऑक्टोबर २०२५ पर्यंत नोंदणी करावी.
१४. सदर स्पर्धा ही तालुका, विभाग व राज्य पातळीवर होणार आहे.
१५. तालुका स्तरावरील प्रथम क्रमांक विभाग स्तरासाठी पात्र ठरणार आहेत.
१६. विभाग स्तरावरील पहिले ५ विजेते राज्य स्तरासाठी पात्र ठरणार आहेत.
१७. स्पर्धेत सहभागी होण्यासाठी कोणत्याही प्रकारचे शुल्क आकारले जाणार नाही.
१८. कोणत्याही कॉपीराइटचे उल्लंघन अपात्रतेस कारणीभूत ठरेल. याबाबत निवड समिती आणि मूल्यमापन समितीचा निर्णय अंतिम असेल.
१९. निवड समिती आणि मूल्यमापन समितीचे निर्णय अंतिम आणि सर्व अर्जदारांसाठी बंधनकारक असतील. मूल्यमापन समिती अर्जदाराकडून प्रवेशाच्या कोणत्याही पैलूवर स्पष्टीकरण मागू शकते आणि दिलेल्या वेळेत ते सादर न केल्यास, प्रवेश अपात्र ठरवला जाऊ शकतो.
२०. अयोग्य किंवा आक्षेपार्ह सामग्री समाविष्ट असलेले फोटो, ज्यामध्ये उत्तेजक नग्नता, हिंसाचार, मानवी हक्क किंवा पर्यावरण उल्लंघन, कायदा, धार्मिक, भारताची सांस्कृतिक आणि नैतिक परंपरा आणि प्रथा यांच्या विरुद्धातील इतर कोणत्याही सामग्री यांचा समावेश आहे असे फोटो काटेकोरपणे प्रतिबंधित आहेत आणि ते ताबडतोब अपात्र ठरवले जातील. मूल्यमापन समिती वरील निकषांव्यतिरिक्त अयोग्य आणि आक्षेपार्ह ठरवेल अशा इतर प्रवेशिकांकडे दुर्लक्ष करण्याचा अधिकार राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे यांच्याकडे आहे.
२१. स्पर्धा परीक्षणाच्या दिवशी त्या-त्या पातळीवर निवड झालेल्या स्पर्धकाला स्वत: उपस्थित राहून आपला फोटो प्रदर्शनात लावून आपल्या फोटोविषयी समिती सदस्यांना माहिती सांगणे आवश्यक आहे.
२२. प्रत्येक सहभागी स्पर्धकाला स्वयं घोषणा प्रमाणपत्र भरून देणे अनिवार्य आहे.
२३. पर्यवेक्षीय अधिकारी व कर्मचारी आपल्या लगतच्या किंवा कार्यक्षेत्रातील कोणत्याही एका केंद्रातून आपला सहभाग निश्चित करू शकतात.

स्पर्धेची प्रक्रिया व वेळापत्रक

१. केंद्र स्तरावर नोंदणी

- **कालावधी** – ३१ ऑक्टोबर २०२५ पर्यंत नोंदणी केंद्रप्रमुखांकडून नामनिर्देशन

२. तालुका स्तर

- **कालावधी :** नोव्हेंबर अखेर पर्यंत
- केंद्र स्तरावरील नामनिर्देशित फोटोंची तालुकास्तर स्पर्धा आयोजन
- तालुका स्तरावरील प्रथम क्रमांक विभागस्तर स्पर्धेसाठी पाठवणे

३. विभाग स्तर

- **कालावधी :** डिसेंबर अखेर पर्यंत

- विभाग स्तरावर पाच विजेत्या स्पर्धकांची निवड
- प्रत्येक विभागातून ५ फोटो राज्यस्तरासाठी पाठवले जातील.

४. **राज्य स्तर**

- **कालावधी :** जानेवारी अखेर पर्यंत
- राज्यस्तरावर १० विजेत्यांची निवड

परीक्षण निकष

१. स्पर्धेच्या परीक्षणासाठी फोटोग्राफीतील तज्ज्ञ, जाणकार व अनुभवी व्यक्तींची निवड करावी.
२. स्पर्धा परीक्षणासाठी ३ सदस्याची समिती असावी.
३. स्पर्धा परीक्षण पुढील मुद्द्यांच्या आधारे करावे. समितीतील तिन्ही सदस्यांनी दिलेल्या गुणांच्या सरासरीनुसार अंतिम निकाल घोषित करावा.

अ.क्र.	**निकष**	**गुण**
१	फोटोसाठी योग्य शीर्षक	१०
२	छायाचित्राची गुणवत्ता (रंग, प्रकाश, प्रदर्शन आणि फोकस)	१०
३	सर्जनशीलता आणि अभिव्यक्ती स्पष्टता	१०
४	छायाचित्राची पार्श्वभूमी	१०
५	छायाचित्र सौंदर्य व रचना	१०
६	आशय सुसंगतता	१०
७	मौलिकता आणि सत्यता	१०
८	तांत्रिक कौशल्य व तज्ज्ञता	१०
९	फोटो आशय संदेश व शैक्षणिक महत्व	१०
१०	एकूण प्रभाव	१०
	एकूण कमाल गुण	**१००**

निष्कर्ष

ही फोटोग्राफी स्पर्धा शिक्षक, अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना राष्ट्रीय शिक्षण धोरणाच्या दृष्टीने सर्जनशीलता, सौंदर्यदृष्टी आणि मूल्यवर्धन यांचा वापर करून शिक्षण अधिक प्रभावी करण्यास प्रेरणा देईल.

प्रवेश अर्ज नमुना

सहभागी स्पर्धक प्रवेश अर्ज

१. स्पर्धकाचे नाव व फोटो :

२. शाळेचे नाव व पत्ता :

३. केंद्राचे नाव :

४. तालुक्याचे नाव :

५. जिल्ह्याचे नाव :

६. संपर्क क्रमांक :

७. ई-मेल :

८. स्पर्धेसाठी निवडलेला विषय :

९. फोटोला दिलेले शीर्षक :

१०. कॅमेरा Settings तपशील :

११. स्वयं घोषणा प्रमाणपत्र :

सहभागी स्पर्धक स्वयं घोषणा प्रमाणपत्र

मी श्री./श्रीम. ....याद्वारे जाहीर करत आहे की, या स्पर्धेसाठी मी स्वतः फोटो सादर करत आहे आणि फोटोतील विषय माझाच आहे. अर्जात मी दिलेली माहिती खरी आहे. स्पर्धा जिंकल्यास, जर माझ्याकडून पुरविण्यात आलेली कोणतीही माहिती खोटी ठरली किंवा छायाचित्रात कॉपीराइटचे उल्लंघन झालेले आढळले तर मला स्पर्धेतून अपात्र ठरवले जाऊ शकते आणि मूल्यमापन समितीने घेतलेला निर्णय बंधनकारक याची मला जाणीव आहे. भविष्यात राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे यांना या छायाचित्राचा वापर करण्यास मी संमती देत आहे.

दिनांक :

स्थळ :

स्पर्धक नाव व स्वाक्षरी